जिल्हा पाणी व स्वच्छता मिशन
जिल्हा परिषद पालघर

जा.क्र. पाजिप/जिपावस्वमि/स्वभामि/DEO/आस्था/४२७/२०२५ दिनांक :- ३१/०७/२०२५

प्रति,

मा. उपमुख्य कार्यकारी अधिकारी,
सामान्य प्रशासन विभाग,
जिल्हा परिषद पालघर

विषय :- e Governance Reforms १५० कार्यक्रमांतर्गत नागरिकांची सनद (वेबसाईडची) माहिती सादर करणेबाबत.

संदर्भ : आपले कडील पत्र क्र. जा.क्र.पाजिप/साप्रवि/आय.टी/वशी/४२/२०२५ दि. २८.०७.२०२५

उपरोक्त संदर्भिय विषयान्ये e Governance Reforms १५० कार्यक्रमांतर्गत नागरिकांची सनद (वेबसाईडची) माहिती सादर करणेबाबत पत्र प्राप्त आहे.

त्यानुसार जिल्हा पाणी व स्वच्छता मिशन कक्ष, जिल्हा परिषद पालघर या विभागाची नागरिकांची सनद (वेबसाईडची) मराठी व इंग्रजी माहिती सोबत जोडून पाठवीत आहोत.

सोवत(मराठी व इंग्रजी माहितीचे प्रत)

(दिपक खानविलकर)
प्रकल्प व्यवस्थापक(आर्थिक)
जिल्हा पाणी व स्वच्छता मिशन
जिल्हा परिषद पालघर

Scanned with CamScanner

जिल्हा पाणी व स्वच्छता विभाग
जिल्हा परिषद पालघर

१. विभागाबद्दल माहिती

१.१ परिचय

जिल्हा पाणी व स्वच्छता मिशन हा जिल्हा परिषदेमध्ये असणाऱ्या एकूण १४ विभागांपैकी एक महत्वाचा विभाग आहे.प्रकल्प संचालक (जिल्हा पाणी व स्वच्छता मिशन) हे या विभागाचे प्रमुख आहेत. वैयक्तिक शौचालय बांधकाम, सार्वजनिकशौचालय बांधकाम,सांडपाणी व घनकचरा व्यवस्थापन, गोबरधन, मैलागाळव्यवस्थापन, प्लॉस्टिक वेस्ट मॅनेजमेंट व स्वच्छतेविषयक विविध विषयावर प्रशिक्षण व जनजागृती उपक्रम या विभागामार्फत राबविले जातात.

१.२ उद्दिष्टये

I. जिल्हा पाणी व स्वच्छता मिशन या विभागामार्फत स्वच्छ भारत मिशन (ग्रामीण) व जल जीवन मिशन या केंद्र शासनाच्या महत्वाच्या योजना गावपातळीवर राबविल्या जातात.

II. स्वच्छ भारत मिशन (ग्रामीण) या केंद्र पुरस्कृत योजनेतून पात्र लाभार्थ्यांना रुपये १२,०००/-वैयक्तिक शौचालय प्रोत्साहन अनुदान या विभागामार्फत देण्यात येते. तसेच, सार्वजनिक शौचालय बांधकाम व घनकचरा व सांडपाणी व्यवस्थापन प्रकल्प गावपातळीवर राबविले जातात.

III. जल जीवन मिशन या केंद्र पुरस्कृत योजनेतून वैयक्तिक नळजोडणी नसलेल्या कुटूंबाला वैयक्तिक नळजोडणी देण्यात येते.

IV. जिल्हा पाणी व स्वच्छता मिशन या विभागामार्फत स्वच्छतेविषयक विविध विषयांची प्रशिक्षणे व जनजागृतीपर उपक्रम राबविण्यात येतात.

१.३ उद्दिष्टे आणि कार्ये

१.४ प्रशासकीय रचना

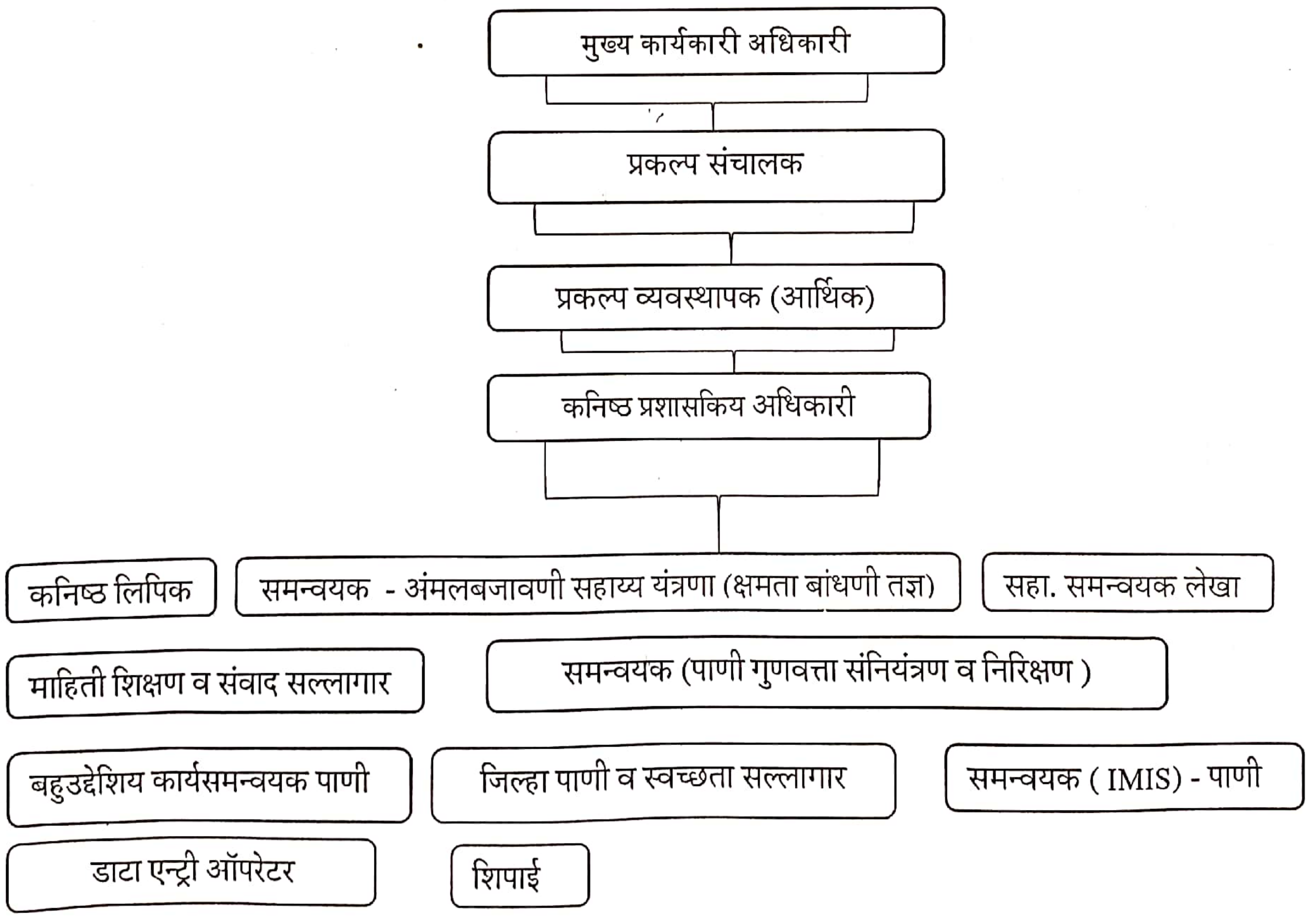

Scanned with CamScanner

१.४ (ब) तालुकास्तरावरील प्रशासकीय रचना

- गटविकास अधिकारी
- विस्तार अधिकारी पंचायत
- गट समन्वयक
- समुह समन्वयक
- तालुका पाणी व स्वच्छता सल्लगार
- डाटा एन्ट्री ऑपरेटर

१.४ (क) ग्रामपंचायत स्तरावरील प्रशासकीय रचना

- ग्रामपंचायत अधिकारी
- जलसुरक्षक

Scanned with CamScanner

❖ वर्ग अ व ब पदांचा तपशिल

अ.क्र.	पदे	संवर्ग अ, ब, क	मंजूर पदे	भरलेली पदे	रिक्त पदे
1	प्रकल्प संचालक	अ	१	०	१
2	प्रकल्प व्यवस्थापक (आर्थिक)	ब	१	१	०
	एकुण		२	१	१

❖ वर्ग क व ड पदांचा तपशिल

अ.क्र.	पदे	मंजूर पदे	भरलेली पदे	रिक्त पदे
1	कनिष्ठ प्रशासकिय अधिकारी	१	०	१
2	कनिष्ठ लिपिक	१	०	१
	एकुण	**२**	**०**	**२**

❖ **कंत्राटी पदांचा तपशिल**

अ.क्र.	कंत्राटी पदे	योजना/शाखा	मंजूर पदे	भरलेली पदे	रिक्त पदे
१	समन्वयक - अंमलबजावणी सहाय्य यंत्रणा (क्षमता बांधणी तज्ञ)	**JJM**	१	१	०
२	सहा. समन्वयक लेखा	**JJM**	१	१	०
३	माहिती शिक्षण संवाद सल्लागार	**SBM**	१	१	०
४	समन्वयक (पाणी गुणवत्ता संनियंत्रण व निरिक्षण)	**JJM**	१	१	०
५	समन्वयक (IMIS) पाणी	JJM	१	१	०
६	बहुउद्देशिय कार्य समन्वयक पाणी	SBM	१	१	०
७	जिल्हा पाणी व स्वच्छता सल्लागार	WASH PMU	१	१	०
८	डेटा एन्ट्री ऑपरेटर	WASH PMU	१	१	०
९	शिपाई	SBM	१	१	०
	एकूण		१	१	०

Scanned with CamScanner

२Organisation

१.६.१ संलग्न कार्यालये

राज्य पाणी व स्वच्छता मिशन कक्ष, सी.बी.डी. बेलापुर, नवी मंबई

१.६.२ आयुक्तालय

विभागीयआयुक्त, कोंकणविभाग, कोंकणभवन

१.६.३ मंडळे / उपक्रम— निरंक

१.६.४ कमिशन- निरंक

७ कोण कोण आहे (संपर्क तपशील)

नाव- अतुल सुभाष पारसकर

पदनाम- प्रकल्प संचालक,जिल्हा पाणी व स्वच्छता मिशन, जिल्हा परिषद पालघर

ईमेल पत्ता - palgharsbm@gmail.com

पत्ता - कक्ष क्र.२११, दुसरामजला, प्रशासकिय इमारत, जिल्हापरिषदकार्यालय, जिल्हाधिकारी कार्यालयाजवळ, पालघर नवनगर, बोईसररोड, कोळगाव,तालुका- जिल्हापालघर, पीन ४०१ ४०४,फोन नंबर- ०२५२५२०५४०९ पालघर (पश्चिम),

फॅक्स क्रमांक-

खोली क्रमांक- २११

क्रियाकलाप—

प्रोफाइल URL-

३. नागरिकांचा कॉर्नर

३.१सेवा

१. वैयक्तिक शौचालय
२. जलजीवन मिशन
३. पाणी गुणवत्ता संनियंत्रण व सर्वेक्षण कार्यक्रम
४. संतगाडगेबाबा ग्रामस्वच्छता अभियान
५. स्वच्छ सर्वेक्षण कार्यक्रम
६. सार्वजनिक शौचालय
७. सांडपाणी व्यवस्थापन
८. घनकचरा व्यवस्थापन
९. गोबरधन प्रकल्प
१०. मैलागाळव्यवस्थापन
११. प्लास्टिक कचरा व्यवस्थापन

Scanned with CamScanner

वैयक्तिक शौचालय :-

केंद्र शासनाने १५ ऑगस्ट २०१४ रोजी स्वच्छ भारत मिशन योजना सुरु केली आहे. स्वच्छ भारत मिशन (ग्रामीण) या योजनेतून ग्रामपंचायत स्तरावरील वैयक्तिक शौचालय नसलेल्या पायाभुत सर्वेक्षणांनुसार पात्र असलेल्या कुटुंबास वैयक्तिक शौचालय प्रोत्साहनपर अनुदानाचा लाभ देण्यात येतो. पालघर जिल्हा ०२ ऑक्टोंबर २०१७ रोजी राज्यातील १२ जिल्हा हागणदारी मुक्त जिल्हा घोषित करण्यात आला आहे. स्वच्छ भारत मिशन (ग्रामीण) अंतर्गत सार्वजनिक शौचालय बांधकाम, घनकचरा व सांडपाणी व्यवस्थापन तसेच स्वच्छतेविषयक जनजागृतीपर कार्यक्रम ग्रामपंचायत स्तरावर राबविण्यत येतात.

सार्वजनिक/सामुदायिक शौचालय :-

ज्या कुटुंबाकडे जागे अभावी वैयक्तिक शौचालय नाही अशा कुटुंबाना तसेच गावामध्ये विविध कारणांमुळे बाहेरुन ये-जा करणाऱ्या / स्थलांतरीत लोकांसाठी सार्वजानिक/सामुदायिक शौचालय उपलब्ध करुन देण्यात येत आहे. काही ग्राम पंचायतीमध्ये Pay and Use ची पध्दत सुध्दा राबविण्यात येत आहे. जेणेकरुन, सार्वजनिक शौचालयाच्या स्वच्छतेचा दर्जा शाश्वत कालावधीसाठी राखला जाईल आणि प्राप्त झालेल्या रकमेतून देखभाल दुरुस्ती करता येईल. या माध्यमातून प्रत्येक गावात सार्वजनिक ठिकाणी स्वच्छ व सुंदर वातावरण निर्माण होण्यासाठी मदत होणार आहे.

सार्वजनिक शौचालय संबंधी पूर्वानुभव लक्षात घेता गावाची सार्वजनिक शौचालयाची गरज, वीज, पाणी उपलब्धता, देखभाल दुरुस्ती सुविधा, स्थानिक ठिकाणी देखभाल दुरुस्ती खर्चाची सोय, शौचालय वापरासाठी सोयीच्या जागेची निवड, सदर सार्वजनिक शौचालय निरंतर वापरात राहील यासाठी ग्रामपंचायतीची हमी इत्यादी बाबी लक्षात घेवून सार्वजनिक शौचालयांना मान्यता देण्यात येते.

घनकचरा व्यवस्थापन :-

मानवाच्या रोजच्या विविध कृतीतून अनेक टाकाऊ पदार्थ तयार होतात त्यांना घनकचरा म्हणतात. जर आपण योग्य पद्धतीने कचऱ्याची विल्हेवाट लावली तर हेच टाकाऊ पदार्थ उर्जेचा एक मोल्यवान स्त्रोत होऊ शकतो. मानवी समाजात घनकचराही आर्थिक विकास, पर्यावरणाचा ऱ्हास आणि आरोग्याच्या समस्या या दृष्टीने गंभीर बाब आहे. कुटूंबस्तरीय व सार्वजनिक स्तरीय कचरा कुंड्या, कंपोस्ट पिट, कचरा वाहून नेण्यासाठी ट्रायसायकल/बॅटरी ऑपरेटेड ट्रायसायकल, प्लास्टिक कचरा व्यवस्थापनाकरीता ग्रामस्तरीय साठवण युनिट, मासिक पाळी व्यवस्थापन युनिट हि कामे घनकचरा व्यवस्थापना अंतर्गत केली जातात.

प्रत्येक महसूल गावातील ५००० पर्यत लोकसंख्येच्या गावात घनकचरा व्यवस्थापनासाठी प्रती व्यक्ती ६० रूपये तसेच ५००० पेक्षा अधिक लोकसंख्येच्या गावात घनकचरा व्यवस्थापनासाठी प्रती व्यक्ती ४५ रूपये इतकी रक्कम घनकचरा व्यवस्थापनाकरिता अनुज्ञेय आहे. शासन निर्णय २१ नोव्हेंबर २०२१ मध्ये दिलेल्या निर्देशानुसार कामाची ३० टक्के रक्कम ग्रामपंचायतीने १५ व्या वित्त आयोगाकडून मिळालेल्या अनुदानातून खर्च करण्याची तरतूद आहे. तर ७० टक्के रक्कम स्वच्छ भारत मिशन (ग्रा) टप्पा २ या योजनेतून दिली जाते.

Scanned with CamScanner

सांडपाणी व्यवस्थापन :-

भांडी घासणे धुणे व अंघोळीसाठी वापरलेले पाणी वाहून जाते हेच पाणी घराशेजारी वाहत जाते. आणि एका ठिकाणी साचले जाते. या साचलेल्या सांडपाण्यामुळे डबके निर्माण होऊन दुर्गंधी येते, यामुळे साथरोगाचा प्रादुर्भाव होऊ नये म्हणून सांडपाणी व्यवस्थापन महत्त्वाचे आहे. कुटूंब स्तरीय व सार्वजनिक स्तरीय शोषखड्डा/ मॅजीक पीट/ पाझर खड्डा, ५००० लोकसंख्येकरिताच्या गावांसाठी स्थिरीकरण तळे, डिवॅटस, नाल्या गटारे व ५००० पेक्षा जास्त लोकसंख्येकरीताच्या गावांसाठी क्लोज्ड ड्रेन, स्मॉल बोअर, सार्वजनिक शोषखड्डे, स्थिरीकरण तळे, कन्स्ट्रक्टेड वेटलँड्स, डिवॅटस, फायटोराईड, एअरेशन ऑफ बीग पॅांड, नाल्या/गटारे इ. कामे सांडपाणी व्यवस्थापना अंतर्गत केली जातात.

प्रत्येक महसूल गावातील ५००० पर्यंत लोकसंख्येच्या गावात सांडपाणी व्यवस्थापनासाठी प्रती व्यक्ती २८०/- रूपये तसेच ५००० पेक्षा अधिक लोकसंख्येच्या गावात सांडपाणी व्यवस्थापनासाठी प्रती व्यक्ती ६६० रूपये इतकी रक्कम सांडपाणी व्यवस्थापनाकरिता अनुज्ञेय आहे. शासन निर्णय २१ नोव्हेंबर २०२१ मध्ये दिलेल्या निर्देशानुसार कामाची ३० टक्के रक्कम ग्रामपंचायतीने १५ व्या वित्त आयोगाकडून मिळालेल्या अनुदानातून खर्च करण्याची तरतूद आहे. तर ७० टक्के रक्कम स्वच्छ भारत मिशन (ग्रा) टप्पा- २ या योजनेतून दिली जाते.

जलजीवन मिशन :-

केंद्र शासनाने दिनांक २५.१२.२०१९ रोजी प्रसिध्द केलेल्या मार्गदर्शक सुचनांनुसार केंद्र शासन देशातील ग्रामीण भागातील सर्व कुटुंबाना सन २०२४ पर्यंत "हर घर नल से जल" (FHTC –Functional Houshold Tap Connection) प्रमाणे पाणी पुरवठा करण्यास कटिबध्द आहे. सन २०२४ पर्यंत राज्यातील ग्रामीण भागातील प्रत्येक घरात वैयक्तिक नळ जोडणीद्वारे दरडोई किमान ५५ लिटर प्रती दिन, गुणवत्ता पुर्ण् पाणी पुरवठा करणे हे जल जीवन मिशनचे प्रमुख उद्दिष्ट आहे. जल जीवन मिशन कार्यक्रमांतर्गत राज्यातील जिल्हयांतील सर्व वाडया वस्त्यातील प्रत्येक कुटुंबाला टप्प्या-टप्प्याने वैयक्तिक नळाद्वारे पाणी पुरवठा करणे अपेक्षित आहे. याबाबत जल जीवन मार्गदर्शक् सुचनांमध्ये स्पष्ट करण्यात आले आहे. त्याचप्रमाणे जिल्हयांनी जे वार्षिक कृती आराखडे तयार केले आहेत. त्यात अशा वैयक्तिक तळ जोडणी साठी सुधारणात्मक पुनर्जोडणी (रेट्रोफिटिंग) च्या कामाचा समावेश केला आहे.

पाणी गुणवत्ता सनियंत्रण व सर्वेक्षण कार्यक्रम :-

पाणी गुणवत्ता सनियंत्रण व सर्वेक्षण कार्यक्रमांतर्गत वर्षातून दोन वेळा पावसाळ्यापूर्वी (नोव्हेंबर ते मे) व पावसाळ्यानंतर (जुन ते ऑक्टोबर) या कालावधीत ग्रामपंचायत अंतर्गत असणाऱ्या सार्वजनिक पिण्याच्या पाण्याचे नमुने गोळा करुन जैविक तपासणीसाठी उपविभागीय प्रयोगशाळेत पाठविण्याचे अभियान राबविण्यात येते. तसेच ऑक्टोबर ते मार्च या कालावधीत सार्वजनिक पिण्याच्या पाण्याचे नमुने रासायनिक तपासणीसाठी उपविभागीय प्रयागशाळेत पाठविण्यात येतात.

शाळा, अंगणवाडी , FHTC तसेच सार्वजनिक पिण्याच्या पाण्याचे नमुने गोळा करुन सदर नमुन्यांची FTK संचाद्वारे जैविक व रासायनिक तपासणी करण्यात येते.

सदरचे पाणी नमुने जलसुरक्षकांमार्फत WQMIS ॲप या ॲप्लीकेशनद्वारे गोळा करुन उपविभागीय प्रयोगशाळेत तपासणीकरिता पाठविण्यात येतात.तसेच, वर्षातून दोन वेळा पावसाळ्यापूर्वी (१ एप्रिल ते ३० एप्रिल) आणि पावसाळ्यानंतर २ ऑक्टोबर ते ३१ ऑक्टोबर या कालावधीत स्वच्छता सर्वेक्षण मोहीम राबविण्यात येते. सदर सर्वेक्षणानंतर ग्रामपंचायतींना हिरवे, पिवळे किंवा लाल कार्ड वितरित करण्यात येते.

Scanned with CamScanner

संत गाडगेबाबा ग्रामस्वच्छता अभियान :-

ग्रामस्वच्छता कार्यक्रमाचा मुळ उद्देश ग्रामीण जनतेचे आरोग्यमान उंचावण्याचा आहे. ग्रामीण जनतेस हा कार्यक्रम आपला वाटावा व त्याचे महत्व पटवुन त्यांना उत्स्फूर्त सहभाग मिळावा या दृष्टिकोनातून सनन २०००-२००१ पासून संत गाडगेबाबा ग्राम स्वच्छता अभियान, राष्ट्रसंत तुकडोजी महाराज स्वच्छ ग्राम स्पर्धा राबविण्यात येत आहे. तसेच सन २००२-०३ पासुन स्वच्छतेशी व ग्रामविकासाशी निगडीत एखादया विशिष्ट क्षेत्रात भरीव काम करणाऱ्या ग्रामपंचायना तालुका,जिल्हा, विभाग व राज्यस्तरावर विशेष बक्षिसे देण्याचा उपक्रम सुरु करण्यात आला. सन २०१८ - १९ पासुन शासन स्तरावरुन दरवर्षी नव्याने मार्गदर्शक सुचना निर्गमित करण्यात येतात. त्याअनुषंगाने सन २०१८-१९ पासून संत गाडगे महाराज ग्रामस्वच्छता अभियान स्पर्धेमध्ये ग्रामपंचायत स्तरावरील उत्कृष्ट प्रभागास व जिल्हा परिषदेतील गटातील स्वच्छता क्षेत्रात भरीव काम करणाऱ्या उत्कृष्ट ग्रामपंचायतीस बक्षिस प्रदान करण्यात येत आहे.

गोबरधन प्रकल्प

१) योजनेचे नाव	स्वच्छ भारत मिशन (ग्रा.) टप्पा.२
२) योजनेचे स्वरुप	गोबरधन प्रकल्प
३) योजनेचे उद्दिष्ट	बायोगॅस तयार करणे
4) लाभाचे स्वरुप/मिळणारे लाभ	**जिल्हयांकरिता रु.५० लक्ष**
५) पात्रतेचे/योजनेचे निकष	पालघर जिल्हयांतील गाई-गुरे व म्हशींची संख्या या प्राप्त माहितीवरुन पालघर जिल्हयांतील माकुणसार येथे प्रकल्प उभारण्यात आला आहे.
६) आवश्यक कागदपत्रे	१)जागा उपलब्धते बाबत हमीपत्र. २) ग्रामसभा/मासिक सभा ठराव.
७) कार्यानिवत यंत्रणा, संपुर्ण पत्ता व संपर्क क्रमांक	१) ग्रामपंचायत २) ग्रामीण पाणी पुरवठा, पंचायत समिती ३)ग्रामीण पाणी पुरवठा,जिल्हा परिषद पालघर ४ जिल्हा पाणी व स्वच्छता मिशन,जि.प.पालघर
८) योजनेच्या अटी व शर्ती	१) जिल्हा परिषदेच्या मालकीची वा शासकीय जागा असावी. २) गोबरधन प्रकल्प राबविण्याकरिता पशुधन,गौशाला,पीक कचरा इत्यादी गावपातळीवर उपलब्ध असावे. ३) गोबरधन कक्षामध्ये विद्युत पुरवठा वपाणी हे उपलब्ध असावे.
९)चालु वर्षातील ध्येय	१

Scanned with CamScanner

मैला गाळ व्यवस्थापन

१) योजनेचे नाव	स्वच्छ भारत मिशन (ग्रा.) टप्पा.२
२) योजनेचे स्वरुप	मैला गाळ व्यवस्थापन
३) योजनेचे उद्दिष्ट	मैला गाळ व सांडपाण्याचे नियोजन करणे.
4) लाभाचे स्वरुप/मिळणारे लाभ	**प्रति व्यक्ती २३०/- रुपये**
५) पात्रतेचे/योजनेचे निकष	तालुक्यातील एक खड्डा व सेप्टिक टँक असलेल्या शौचालयांपासून तयार होणाऱ्या मैल्याच्या व्यवस्थापनाकरिता मैला गाळ व्यवस्थापन केंद्र घेता येईल.
६) आवश्यक कागदपत्रे	१)जागा उपलब्धते बाबत हमीपत्र. २) ग्रामसभा/मासिक सभा ठराव
७) कार्यानिवत यंत्रणा, संपुर्ण पत्ता व संपर्क क्रमांक	१) ग्रामपंचायत २) ग्रामीण पाणी पुरवठा, पंचायत समिती ३) ग्रामीण पाणी पुरवठा,जिल्हा परिषद पालघर ४) जिल्हा पाणी व स्वच्छता मिशन,जि.प.पालघर
८) योजनेच्या अटी व शर्ती	१) जिल्हा परिषदेच्या मालकीची वा शासकीय जागा असावी. २) ५०० पर्यंत लोकसंख्या असणाऱ्या गावांसाठी जागा उपलबधतेनुसार ट्रेंचिंग/प्लान्टेंड/अनप्लान्टेंड प्रक्रिया करावी.
९)चालु वर्षातील ध्येय	१

५. कागदपत्रे

५.१ धोरणेआणि मार्गदर्शक तत्त्वे

५.१ अ) पाणी गुणवत्ता सनियंत्रण व सर्वेक्षण कार्यक्रम शासन निर्णय

५.१ ब) सांडपाणी व घनकचरा व्यवस्थापन शासन निर्णय

५.१ क) सार्वजनिक शौचालय शासन निर्णय

५.१ ड) स्वच्छ सर्वेक्षण (ग्रामीण) मार्गदर्शक सूचना

७. प्रकाशने

७.४ ब्रोशर / पॅम्फ्लेट –

८. मीडिया कॉर्नर

८.२. प्रेस रिलीज

८.३. Photo Gallery

८.४. Video Gallery -

प्रकल्प व्यवस्थापक (आर्थीक, जजीमि)
जिल्हा पाणी व स्वच्छता मिशन
जिल्हा परिषद पालघर

Scanned with CamScanner

District Water and Sanitation Department
ZillaParishadPalghar

1.AboutDepartment

1.1 Introduction

District Water and Sanitation Mission is one of the important departments out of total 14 departments in ZillaParishad. Project Director (District Water and Sanitation Mission) is the head of this department. Personal toilet construction, public toilet construction, Solid and Liquid waste management, Gobardhan, Faecal Sludge management, plastic waste management and training and public awareness activities on various topics related to sanitation are implemented through this department.

1. 2 Vision& Mission

I. The important schemes of Central Government namely Swachh Bharat Mission (Rural) and Jal Jeevan Mission are implemented at the village level through District Water and Sanitation Missiondepartment.
II. Under the Swachh Bharat Mission (Rural), a centrally sponsored scheme, Rs.12,000/- per person toilet incentive subsidy is given to the eligible beneficiaries through this department. Also, public toilet construction and solid waste and liquid waste management projects are implemented at the village level.
III. Jal Jeevan Mission, a centrally sponsored scheme, provides individual pipe connections to families without individual pipe connections.
IV. Trainings on various topics related to sanitation and public awareness activities are implementedthrough the department of District Water and Sanitation Mission,

1.3 Objectives&Functions

1.4Administrative Setup

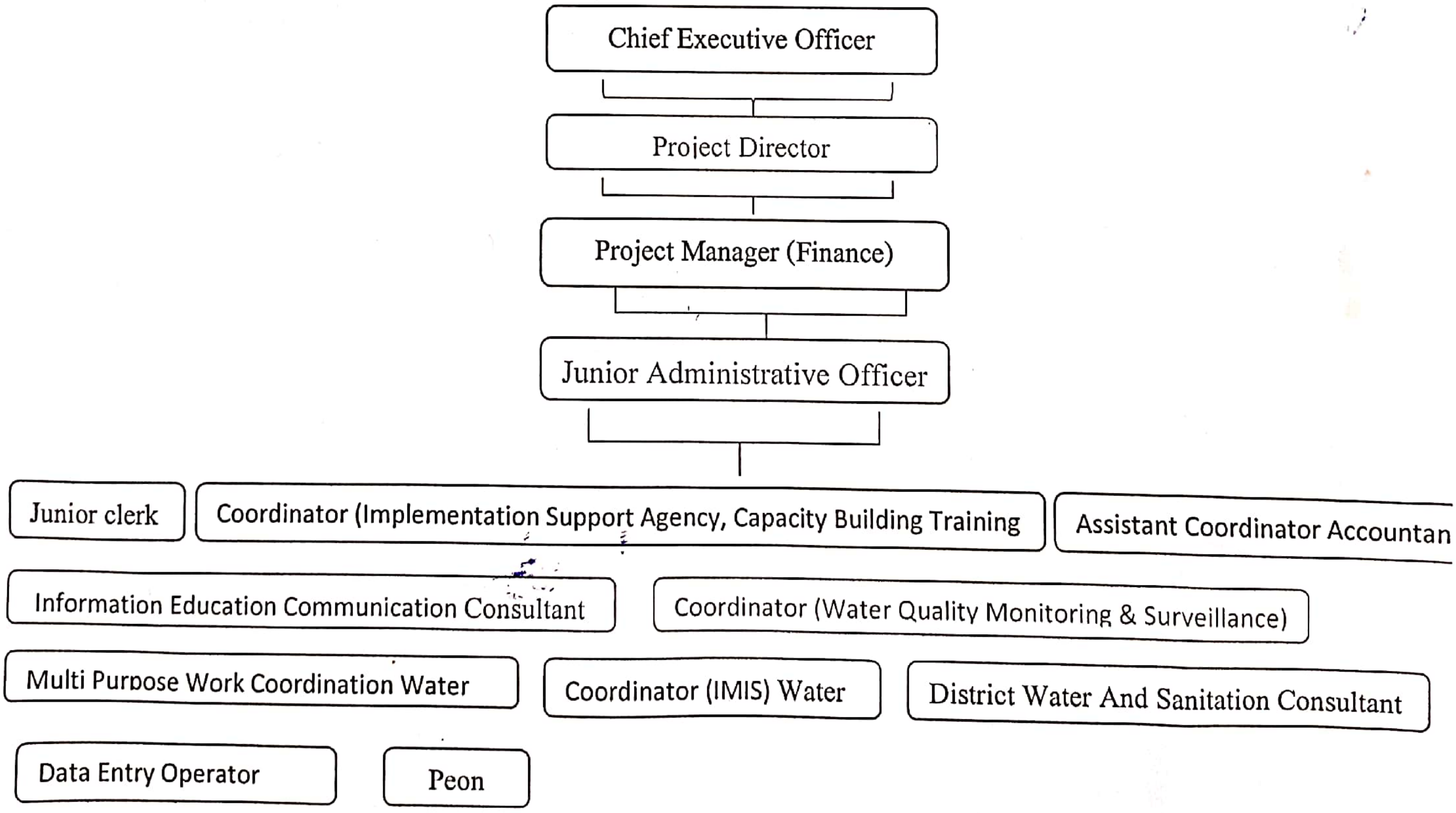

Scanned with CamScanner

1.4 (B)Block Level Administrative Setup

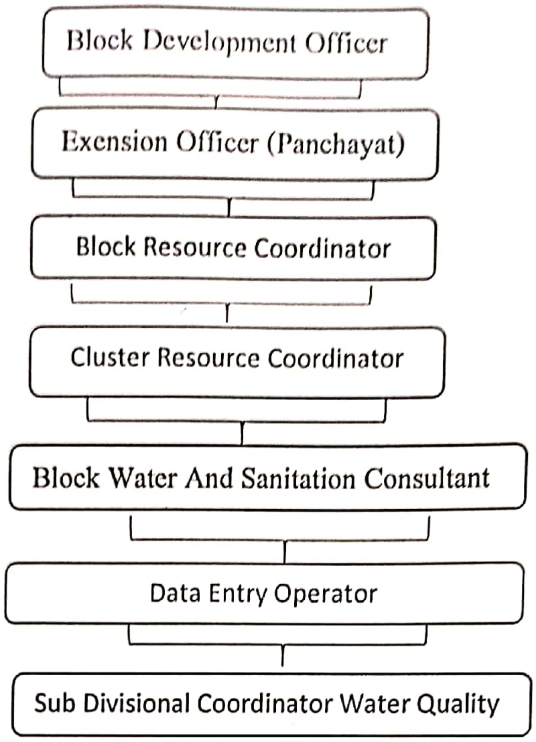

1.4 (C) Gram Panchyat Administrative Setup

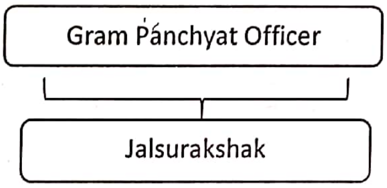

Scanned with CamScanner

❖ Details of Class A and B Terms (Deputation)

Sr.No	Dessignation	Class A,B,C	Sanction Posts	Filled Posts	Vacant Posts
1	Project Director	A	1	0	1
2	Accountant	B	1	0	1
	एकुण		2	1	1

❖ Details of Class A and B Terms (Deputation)

Sr.No.	Dessignation	Sanction Posts	Filled Posts	Vacant Posts
1	Office Supretendant	1	0	1
2	Junior Cleark	1	0	1
	Total	2	0	2

❖ Details o f Contractual Posts

Sr. No	Contractual Posts	Programme	Sanction Posts	Filled Posts	Vacant Posts
1	Coordinator (Implementation Support Agency, Capacity Building Training)	JJM	1	1	0
2	Assistant Coordinator Accountant	JJM	1	1	0
3	Information Education Communication Expert	SBM	1	1	0
4	Coordinator (Water Quality Monitoring & Surveillance)	JJM	1	1	0
5	Monitoring &EvalutionExpet	JJM	1	1	0
6	Multi Purpose Work Coordination Water	SBM	1	1	0
7	District Water And Sanitation Consultant	WASH PMU	1	1	0
8	Data Entry Operator	WASH PMU	1	1	0
9	Peon	SBM	1	1	0

Scanned with CamScanner

1.5 Awards& Appreciations

1.6 Organisation

1.6.1 AttachedOffices

State Water And Sanitation Department

1.6.2 Directorates/Commissionerates

Divisional Commissioner, Konkan Division, KonkanBhavan

1.6.3 Boards/Undertakings - NA

1.6.4 Commissions- NA

1.7 Who'sWho(contactdetails)

Name – AtulSubhashParaskar
Designation –Project Director
Email Address palgharsbm@gmail.com
Address –211, 2nd Floor, ZillaParishad Office, palghar- boisarrd, Kolgaon, taluka-district – Palghar, 401404
Phone Number - 02525205409
Fax Number -
Room Number – 211
Activity - NA
Profile Url –NA

3. Citizen'sCorner

3.1 Services

. Schemes/Programmes

4.1.State Government

3. Citizens Corner

3.1Service

1. IHHL-
2. Jaljeevan Mission
3. Water Quality Monitoring and Survey Pogramme
4. Santgadgebaba Gram SwachhhataAbhiyan
5. SwacchaSarvekshankarykram
6. CSC- Community Sanitory Complex
7. Waste Water Management
8. Solid Waste Management
9. Gobardhan Project
10. Faecal Sludge Management
11. Plastic Waste Management

Scanned with CamScanner

IHHL

The Central Government has launched Swachh Bharat Mission Yojana on 15th August 2014. The Swachh Bharat Mission (Rural) scheme provides the benefit of personal toilet incentive subsidy to eligible households as per the baseline survey The Family who not having personal toilet at Gram Panchayat level. Palghar district has been declared as the १२th district Open defection free district of the state on 2nd October 2017. Under the Swachh Bharat Mission (Rural), public toilet construction, solid waste and sewage management as well as sanitation awareness programs are implemented at Gram Panchayat level.

2) **Public/community Toilet**

Public/community toilets are being provided to families who do not have individual toilets due to lack of space and also to the people who come and go from outside/migrants due to various reasons in the village Pay and Use method is also being implemented in some Gram Panchayats. So that, the cleanliness standard of the public toilet is maintained for a sustainable period and maintenance repairs can be done from the amount received. Through this, every village will be helped to create a clean and beautiful environment in public places

Considering the previous experience regarding public toilets, the need of public toilets of the village, availability of electricity, water, maintenance and repair facilities, facility of maintenance and repair costs at local places, Public toilets are approved by keeping in mind the selection of a convenient place for toilet use, the Gram Panchayat's guarantee that the said public toilet will continue to be in use, etc.

3) **Solid waste management**

A lot of waste materials are produced from various daily activities of human beings, they are called solid waste. If we dispose of waste properly, this waste material can become a valuable source of energy. Solid waste is a serious issue in human society in terms of economic development, environmental degradation and health problems.Household level and public level waste bins, compost pit, tricycle/battery operated tricycle for carrying waste, village level storage unit for plastic waste management, menstrual management unit are done under solid waste management.

An amount of Rs.60per person for solid waste management in villages with a population of up to 5000 and Rs.45 per person for solid waste management in villages with a population of more than 5000 is admissible for solid waste management in each revenue village. According to the instructions given in the Government Decision 21 November 2021, there is a provision to spend 30 percent of the work amount by the Gram Panchayat from the grant received from the 15th Finance Commission. While 70 percent of the amount is given from the Swachh Bharat Mission (SMB) phase-2 scheme.

4) **Liquid Waste Management**

The water used for washing dishes and bathing flows next to the house. and accumulates in one place. This stagnant sewage creates puddles and creates foul odors, so sewage management is important to prevent outbreaks of disease. Household level and public level cesspools/ magic peat/ seepage pits, stabilization ponds for villages of 5000 population, divats, drains and closed drains for villages above 5000 population, small bores, public cesspools, stabilization ponds, Constructed Wetlands, Divatus, Phytoride, Aeration of Big Pond, Drains/Sewers etc. Works are carried out under Sewage Management.

An amount of Rs.280/- per person for sewage management in villages with a population of up to 5000 and Rs.660/- per person for sewage management in villages with a population of more than 5000 is admissible for sewage management in each revenue village. As per the instructions given in the Government Decision 21 November 2021, there is a provision to spend 30 percent of the amount of the work by the Gram Panchayat from the grant received from the 15th Finance Commission. While 70 percent of the amount is given from the Swachh Bharat Mission (SMB) phase-2 scheme.

Scanned with CamScanner

5) Jal Jeevan Mission

According to the guidelines published by the Central Government on 25.12.2019, the Central Government is committed to supply water to all the families in the rural areas of the country as "HarGharNal Se Jal" (FHTC -Functional Household Tap Connection) till the year 2024. According to the guidelines published by the Central Government on 25.12.2019, the Central Government is committed to supply water to all the families in the rural areas of the country as "HarGharNal Se Jal" (FHTC -Functional Household Tap Connection) till the year 2024. This has been explained in Jal Jeevan guidelines. Similarly, the annual action plans prepared by the districts. It includes retrofitting work for such individual base connections.

6) Water Quality Monitoring and SurveyPogramme

Under the Water Quality Monitoring and Survey Programme, two times a year during pre-monsoon (November to May) and post-monsoon (June to October), samples of public drinking water under Gram Panchayat are collected and sent to sub-divisional laboratories for biological testing. Also, from October to March, samples of public drinking water are sent to the sub-divisional laboratory for chemical analysis. Samples of schools, Anganwadis, FHTCs and public drinking water are collected and the said samples are subjected to biological and chemical analysis by FTK Kit. The water samples are collected by the JalSurakshak through the application WQMIS app and sent to the sub-divisional laboratory for testing. Also, sanitation survey campaign is conducted twice a year before monsoon (1st April to 30th April) and after monsoon from 2nd October to 31st October. After the said survey green, yellow or red cards are distributed to Gram Panchayats.

7)Santgadgebaba Gram SwachhhataAbhiyan

The main objective of the Gram Swachhata Program is to improve the health status of the rural people. SantGadgebaba Gram SwachhtaAbhiyan, RashtrasantTukdojiMaharajSwachh Gram Contest is being implemented from Year 2000-2001 with the view that the rural people should feel this program as their own and get them to participate spontaneously by convincing them of its importance.

Also, from the year 2002-03, an initiative was started to give special prizes to Gram Panchayams at Taluka, District, Division and State level, who have done substantial work in a specific field related to cleanliness and village development. From the year 2018-19, new guidelines are issued every year from the government level.

Accordingly, from the year 2018-19, in the SantGadgeMaharaj Gram SwachhtaAbhiyan Competition, prizes are being awarded to the best ward at the Gram Panchayat level and the best Gram Panchayats who have done substantial work in the field of sanitation in the ZillaParishad.

8)Gobhardhan Project

१) Name Of the Scheme	Swaccha Bharat Mission (Gr.) Phase -2
2) Nature Of Scheme	Gobhardhan Project
3)Objectives Of The Scheme	Production Of Biogas
4)Nature Of Benefits /Benefits to be received	Rs .50 Lakh For District
5)Eligibility/Scheme Criteria	The Project Was Started at Makunsar in Palghar District based on the information received about the number of cows and buffaloes in Palghar District
6)Required Documents	1) Guarantee Of Space availability 2) Gram Sabha/ Monthly Assembly Resolutions
7) Executive mechanism, Full Address and Contact Number	1) Gram Panchyat 2) Rural Water Supply PanchayatSamiti 3) Rural Water Supply, ZillaParishadPalghar 4) District Water And Sanitation Department. ZillaParishadPalghar
8) Scheme Terms And Conditions	1) Be owned or administered by the ZillaParishad. 2) Livestock, cowsheds, crop waste etc. Should be available at village level for implementation of Gobhardhan Project. 3) Electrical Supply and water should be available in the manure room.

Scanned with CamScanner

9) Goals For The Current Year	1

9)Faecal Sludge management

१) Name Of the Scheme	Swaccha Bharat Mission (Gr.) Phase -२
2) Nature Of Scheme	FeacalSludge Management
3)Objectives Of The Scheme	Feacal Sludge and sewage Planing
4)Nature Of Benefits /Benefits to be received	Rs. 230 Per Person
5)Eligibility/Scheme Criteria	The sediment Management centre will be taken up for the management of the sewage generated from the toilets with pit and septic tank in the block.
6) Required Documents	1) Guarantee Of Space availability 2) Gram Sabha/ Monthly Assembly Resolutions
7) Executive mechanism, Full Address and Contact Number	1) Gram Panchyat 2) Rural Water Supply PanchayatSamiti 3) Rural Water Supply, ZillaParishadPalghar 4) District Water And Sanitation Department. ZillaParishadPalghar
8) Scheme Terms And Conditions	1) Be owned or administered by the District Council 2)For Villages with population up to 500, treaching/ planted/up planted process should be done as per space availability.
9) Goals For The Current Year	1

5. **Documents**

5.1 Policies& Guidelines – Folder - 5.1 policies and Guidelines

5.1 AWater Quality and Survey Program (GR)

5.1 BSewage and Solid Waste Management (GR)

5.1 CCSC (GR)

5.1 DSwachhaSrvekshanGuidelines

7. **Publications**

7.4 Brochures/Pamphlets – Folder - 7.4 Pamphlets

8. **MediaCorner**

8.2. PressRelease

8.3. Photo Gallery - Folder – 8.3 Photo Gallery

8.4. Video Gallery - Folder – 8.4 Photo Gallery

प्रकल्प व्यवस्थापक (आर्थिक, नजीमि)
जिल्हा पाणी व स्वच्छता मिशन
जिल्हा परिषद पालघर

Scanned with CamScanner